

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА
МИНИСТАРСТВО ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ
ГРАЂЕВИНАРСТВО И ЕКОЛОГИЈУ
БАЊА ЛУКА
Трг Републике Српске 1

Број: 15.04-96-165/12

Датум: 26.07.2017. године

Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске, рјешавајући по захтјеву „Ерго Hydro Snaga“ д.о.о. Бања Лука, за обнављање еколошке дозволе за хидроелектрану «Џијевна 7» на ријеци Босни, на територији општина Вукосавље и Модрича, пројектоване снаге 9,82 MW, а на основу члана 94. Закона о заштити животне средине ("Службени гласник Републике Српске" бр. 71/12 и 79/15), члана 2. Правилника о постројењима која могу бити изграђена и пуштена у рад само уколико имају еколошку дозволу (Службени гласник Републике Српске, број 124/12), члана 5. Правилника о поступку ревизије и обнављања еколошких дозвола (Службени гласник Републике Српске, број 28/13) и члана 190. Закона о општем управном поступку ("Службени гласник Републике Српске" број 13/02 и 50/10), д о н о с и

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Обнавља се рјешење овог министарства број 15.04-96-165/12 од 24.08.2012. године, којим је издата еколошка дозвола „Ерго Hydro Snaga“ д.о.о. Бања Лука, за хидроелектрану «Џијевна 7» на ријеци Босни, на територији општина Вукосавље и Модрича, пројектоване снаге 9,82 MW, са роком важења до 24.08.2022. године, под сљедећим условима:

2. Погони и постројења за која се обнавља еколошка дозвола су:

2.1. Акумулациони базен укупне запремине 7,9 милиона m³

2.2. Брана бетонско – гравитационог типа са пратећим објектима

- Гравитациони блокови који преграду везују на лијеву односно десну обалу ријеке
- Евакуациони дио (прелив са шест преливних дијелова лоциран у средишњем дијелу преграде)
- Машинска зграда у саставу бране у кориту ријеке ближе лијевој обали

2.3. Пратећи објекти

- Управна зграда узводно од од лијевог гравитационог блока
- Разводно постројење на низводном дијелу платоа
- Саобраћајница локалног значаја која повезује лијеву и десну обалу
- Приступни пут монтажном платоу и електрани на лијевој обали

3. „Ерго Hydro Snaga“ д.о.о. Бања Лука дужно је да:

3.1. Испуни основне обавезе заштите животне средине, у складу са чланом 83. Закона о заштити животне средине током изградње, рада и престанка рада постројења.

3.2. Примјени мјере ублажавања негативних утицаја на животну средину и мониторинг емисија, током рада и престанка рада постројења, у складу са достављеном документацијом за обнављање еколошке дозволе, а посебно:

3.2.1. Мјере за заштиту ваздуха

За вријеме изградње:

- Орошавати површине градилишта и привремене саобраћајнице ради смањивања емисија прашине.
- Вршити редовне техничке прегледе опреме и механизације ради смањења емисија из издувних гасова.
- Вршити прекривање камиона који превозе грађевински материјал са којег се може појавити прашина.
- Брзину кретања возила на градилишту и приступним саобраћајницама прилагодити условима на неасфалтираним (приступним) путевима.
- Обавезно користити нискосумпорна горива, као енергенте.
- При изградњи приступних путева, водити рачуна о најмањем нарушавању изгледа околине.
- При грађењу предметног постројења, не предвиђа се употреба минирања, а уколико се укаже потреба за минирањем, примјенити прописе за извођење те врсте радова.

У току експлоатације:

- У току експлоатације предметног енергетског постројења нису потребне посебне мјере заштите ваздуха, јер је технолошки процес производње електричне енергије такав, да нема утицаја на ваздух.

3.2.1. За заштиту од буке

За вријеме изградње:

- Грађевинске радове који стварају велику буку, изводити у одређеним временским интервалима и према одговарајућим прописима и стандардима, у складу са Правилником о дозвољеним границама интензитета звука и шума („Службени лист СР БиХ“ број 46/89).
- Забрањено је кориштење грађевинских машина у ноћном периоду.
- Користити атестиране уређаје и исправну механизацију и од произвођача опреме или од његовог заступника захтијевати сву одговарајућу документацију о примијењеним конструктивним рјешењима и заштитној опреми од буке и вибрација.
-

У току експлоатације:

- У циљу спречавања емисије прекомјерне буке из објекта хидроцентрале, редовно пратити и одржавати техничку исправност инсталисане опреме и уређаја.
- Нису потребне мјере заштите становништва од буке у периоду експлоатације, а у току ремонта, радници ће користити заштитна средства од буке.

3.2.2. Мјере за спречавање или смањење емисија у водотокове и земљишта

У току изградње:

- Придржавати се мјера за уређење простора у току извођења радова на изградњи кроз придржавање услова наведених у пројектној документацији и локацијским условима.
- На градилиштима и за транспорт опреме и материјала искључиво користити технички

исправну механизацију и превозна средства.

- Све манипулације са нафтом и њеним дериватима у процесу грађења, обављати уз максималне мјере заштите.
- Забрањено је прати машине и возила у зони радова.
- Прилазне саобраћајнице и манипулативне површине изградити са одводом површинских вода прилагођеним предвиђеној фреквенцији и терету транспортних возила који ће се кретати на наведеној локацији.
- Фекалне отпадне воде одводити у фекални колектор са уређајем за биолошки третман отпадних вода „БИО ДИСК“ и пречишћене воде препумпавати у ријеку Босну.
- Заштитити површине осјетљиве на ерозију средствима стабилизације која спречавају ерозију и наношење еродираниог материјала у водоток, прије свега обале ријеке Босне на којима ће се изводити највећи обим грађевинских радова.
- На обалама будуће акумулације, односно на котамма максималних успора, вршити пошумљавање обалног подручја са антиерозионим садним материјалом и предузимати активности у циљу заштите постојеће вегетације.
- Постојећу вегетацију на предметним површинама максимално сачувати.
- У случају појаве ерозивних процеса, предузети хитне мјере стабилизације тла.
- Сав материјал од ископа који неће бити употребљен у току грађевинских активности мора бити депонован на за те намјене предвиђеним локацијама, заштићеним од појаве ерозије.
- Правилно одлагати комунални отпад до преузимања од стране надлежне комуналне службе.
- Избјежавати деградацију тла, засјецање нагиба, узимање грађевинског материјала из падина подложних клизању уз примјену најбоље расположиве технике и инжењерске технике, изван пројектом дефинисаног простора.
- Квалитетнију земљу из ископа користити за рекултивацију околног земљишта и насипа.
- Смјештај свих возила и механизације, која користи течено гориво, мора бити на уређеном водонепропусном платоу уз строгу контролу евентуалног загађења, односно процуривања.
- Течна горива чувати у затвореним посудама, смјештеним на сигурном мјесту, по могућности у бетонском базену, а у случају процуривања горива, одмах приступити санацији загађене површине.

У току експлоатације:

- Изградити сепараторе суспендованих честица за сакупљање и пречишћавање оборинских вода са манипулативних површина бране и постројења машинске зграде.
- Одржавати сливнике за прикупљање воде са манипулативних површина и сепараторе суспендованих честица.
- Одводњу зауљених отпадних вода вршити у сепаратор уља и масти.
- Испод трансформаторског постројења машинске зграде, као и испод турбине, изградити непропусне танкване (уљне базене) запремине довољне да могу примити евентуално исцурјело турбинско или изолационо уље из система машинске зграде.
- Редовно прегледати обале акумулације и приступати санацији на мјестима гдје се уочи појава клизишта и ерозије.
- Безусловно поштовати водопривредни и биолошки минимум, у циљу заштите цијелог екосистема, поготово у сушном периоду, те проводити мјере управљања водним ресурсом, сагласно Водној дозволи, у току експлоатације овог хидроенергетског објекта.

- Током експлоатације система обављати радове на уређењу ријечних обала по принципима натуралне регулације, која омогућава очување биодиверзитета у ријеци и непосредном приобаљу, те повећање разноврсности биоценоза, посебно фитоценоза у обалном појасу.
- Поставити преливне објекте на преградама тако да несметано по властиту безбједност могу да евакуишу велику воду вјероватноће 0,1%, јер је то мјеродаван критеријум за несметано пропуштање великих вода на објектима таквих диспозиционих одлика.
- Поставити диспозицију хидромеханичке опреме на преливима, са сегментним затварачима са серво уређајима за њихово покретање и додатним клапама на централним пољима, на начин да се омогући брзо и веома оперативно управљање уставама, ради обезбјеђења стабилног одржавања кота успора у акваторијама, са строгим условима толеранције, као и оперативно отварање преливних поља у условима наиласка великих вода.
- Димензионисати заштитне насипе на велику воду вјероватноће 1%, ради заштите приобаља на безбједнији начин него у садашњим условима.
- Изградити ефикасан дренажни систем ради обезбјеђења управљања нивоима подземних вода у приобаљу дуж планираног система.

3.2.3. За заштиту флоре, фауне и екосистема

У фази изградње:

- У циљу заштите вегетације и непотребног већег уништавања биљног фонда на овом подручју, ограничити крчење вегетације и кретање грађевинских машина, механизације и транспортних средстава, искључиво у простору одобреном по Главном појекту.
- У циљу заштите околне фауне и њеног што мањег узнемиравања користити технички исправну грађевинску механизацију са што мањим степеном емисије штетних продуката сагоријевања, буке и вибрација, а организацијом градилишта и фазним начином изградње бране омогућити пролазе и приступе појилиштима и хранилиштима.
- Известити планирану каскаду „Цијевна 7“, према пројектном рјешењу, а нарочито у дијелу који предвиђа диспозициона рјешења електране ради побољшавања рибљих станишта током експлоатације система.
- Што већи дио објекта реализовати у кориту за велику воду, односно на сувом, а затим у маловодном дијелу године под заштитом привремених загата, реализовати дио објекта који се налази у проточном дијелу корита.
- Због заштите риба, организација градилишта се мора обавити уз следеће услове:
 1. Све вријеме током грађења се мора обезбједити несметана проточност корита, како не би биле угрожене рибе на низводним дионицама;
 2. При реализацији привремених загата у току ријеке, ради реализацији фазе преграђивања основног корита, морају се предузети све мјере за заштиту риба. Евентуално заробљене рибе унутар привремених загата се морају под контролом чланова риболовачке организације пребацити у проточни дио корита;
 3. Све активности на градилишту које имају интеракције са рибљим популацијама морају обављати у координацији са риболовачком организацијом.
 4. Пошто је предвиђена деривација корита, предвидјети да се при пребацавању тока из старог у ново корито обезбједи таква проточност старог корита, како би све рибе могле да се евакуишу из корита које се напушта. Риба која се задржи у депресијама, под контролом чланова риболовачких организација, треба да буде

пребачена у ново корито.

5. Након завршетка радова, посебну пажњу посветити фази спуштања затварача на преливним пољима, ради пуњења акваторија, те у тој фази се динамика спуштања затварача мора прилагодити захтјеву да се обезбједи неопходна проточност на низводном току ријеке.

У току експлоатације:

- На објекту бране изградити објекте за прелаз риба из доње воде у горњу воду - рибље стазе, са циљем да омогуће несметану лонгитудиналну миграцију риба (у периоду када је ријека Босна у добром стању квалитета воде, рибе из Саве мигрирају у ријеку Босну, тражећи у њој повољна станишта и мјеста за мријест).
- Положај рибљих стаза, које се смјештају, по правилу, на дијелу између машинске зграде и прелива, као и начин њиховог обезбјеђења, мора да омогући да рибе несметано и потпуно безбједно и неометано прелазе из једне акваторије у другу, а приступ тим објектима мора да буде физичким препрекама онемогућен за приступ неовлашћеним лицима.
- Одабрати турбине са заштитом за рибе, а концепција је одвраћање риба од кретања у правцу турбина.
- У сарадњи са локалним спортско - риболовним друштвима континуирано пратити стање рибље популације у низводним и узводним дијеловима ријеке Босне и узети активно учешће у порибљавању и обнављању рибљег фонда.
- Поремећај миграторних путева, првенствено узводно, као и природне равнотеже и прираста ихтиофауне и других акватичних организама, утврдити, те урадити план санације и редовног вјештачког порибљавања и одржавања аутохтоних врста.
- На преградним мјестима – бранама изградити такве објекте који ће омогућити еколошки прихватљиви проток, који се утврђује на основу хидролошких особина водног тијела за карактеристичне сезоне, као минимални средњи мјесечни проток деведесетпетпостотне обезбјеђености, на основу члана 65. Закона о водама ("Службени гласник Републике Српске, бр. 50/06, 92/09 и 121/12), тако да се у току експлоатације овог хидроенергетског објекта, безусловно поштује водопривредни и биолошки минимум, у циљу заштите цијелог екосистема, поготово у сушном периоду, те проводити мјере управљања водним ресурсом, сагласно Водној дозволи.
- Одржавати систем за спречавање продирања риба у постројења хидроелектране.

3.2.4. За заштиту пејзажа

За вријеме изградње:

- Радове изводити искључиво у просторном обухвату, који ће бити утврђен у пројекту.
- Ограничити крчење и скидање вегетације само на површинама гдје је то неопходно.
- По завршетку радова имплементирати пројекат вањског уређења терена.
- Послије завршетка изградње свих објеката потребно је извршити потпуно уређење простора и уклонити вишак грађевинског материјала.
- Након одношења сувишног материјала те коришћене површине уредити према пројекту рекултивације, а простор око главних преградних објеката система треба након завршетка изградње хортикултурно уредити, на начин да визуелно оплемени простор.
- Пројекат рекултивације доставити Републичком заводу за заштиту културно-историјског и природног наслеђа на увид.

У току експлоатације:

- Уређењем обала и одржавањем чистоће површинских вода, допринијети уклапању и прихватљивости хидроакумулације у простору.
- Акумулацију претворити у амбијент са богатим садржајем за одмор и рекреацију, изградња пјешачке и саобраћајне комуникације, у складу са пројектом.

3.2.5. За културно наслеђе и археолошка налазишта

- Уколико се у току извођења радова наиђе на археолошки локалитет, а за који се претпоставља да има статус културног добра, о томе обавјестити Републички завод за заштиту културно-историјског и природног наслеђа и предузети све мјере како се културно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица,
- Уколико се у току извођења радова наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошког или минеролошко-петрографског порјекла, а за које се претпоставља да има статус споменика природе, обавјестити Републички завод за заштиту културно историјског и природног наслеђа и предузети све мјере како се природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица.

3.2.7. Мјере за спречавање и смањење чврстог отпада

- Уредити мјеста за привремено одлагање отпада (водонепропусна површина заштићена од атмосферског утицаја) или одлагање вршити у контејнере веће запремине до преузимања сакупљеног отпада од стране овлашћених и надлежних институција.
- Онемогућити и забранити приступ привременом одлагалишту неовлашћеним лицима и спријечити неконтролисано разношење сакупљеног отпада.
- Забрањено је самоиницијативно спаљивање прикупљеног отпада.
- Редовно одржавати и чистити уљне јаме испод турбина.
- Комунални отпад током експлоатације објекта одлагати у затворене контејнере и закључити уговор са надлежном комуналном службом за његово збрињавање.
- Плутајући нанос на акумулацији сакупљати и складиштити га на привремено одлагалиште, до преузимања од стране овлашћених надлежних институција.
- Издвајати из плутајућег наноса корисне компоненте (нпр. дрво).
- Искориштене нафтне деривате (уља и мазива) сакупљати и складиштити у металну бурад, заштићену од атмосферског утицаја и приступа неовлашћених лица, до збрињавања са овлашћеном институцијом.
- Отпад прикупљати и класификовати према Каталогу отпада и збрињавати га са овлашћеним институцијама.
- Одговорно лице је дужно поступати са отпадом у складу са достављеним Планом управљања отпадом, припремљеним у складу са чл. 22. Закона о управљању отпадом („Службени гласник Републике Српске“, бр. 113/11 и 106/15).
- Сви уговори за збрињавање отпада закључити са овлашћеним институцијама за збрињавање отпада, класификованог по Каталогу отпада („Службени гласник Републике Српске“ број 19/15) у складу са Правилником о условима за пренос обавеза управљања отпадом са произвођача и продавача на одговорно лице система за прикупљање отпада („Службени гласник Републике Српске“, број 118/05);

3.2.8. Мјере након затварања постројења

- Извршити процјену утицаја у случају уклањања објекта.

- Извршити озелењавање кориштених површина на локацији.
4. Приликом рада постројења не смију се прекорачити граничне вриједности за загађујуће материје и то:

4.1. Вриједности квалитета ваздуха морају бити усклађене са граничним вриједностима нивоа загађујућих материја у ваздуху утврђене Уредбом о вриједностима квалитета ваздуха („Службени гласник Републике Српске“, број 124/12).

Граничне вриједности, толерантне вриједности и граница толеранције за заштиту здравља људи за сумпор-диоксид, азот-диоксид, суспендоване честице (PM₁₀, PM_{2.5}), олово, бензен и угљен-моноксид

Период узимања средње вриједности мјерења	Гранична вриједност	Граница толеранције	Толерантна вриједност
Сумпор-диоксид			
Један сат	350 µg/m ³	150 µg/m ³	500 µg/m ³
Један дан	125 µg/m ³	-	125 µg/m ³
Календарска година	50 µg/m ³	-	50 µg/m ³
Азот-диоксид			
Један сат	150 µg/m ³	75 µg/m ³	225 µg/m ³
Један дан	85 µg/m ³	40 µg/m ³	125 µg/m ³
Календарска година	40 µg/m ³	20 µg/m ³	60 µg/m ³
Суспендоване честице PM ₁₀			
Један дан	50 µg/m ³	25 µg/m ³	75 µg/m ³
Календарска година	40 µg/m ³	8 µg/m ³	48 µg/m ³
Суспендоване честице PM _{2.5} СТАДИЈУМ 1			
Календарска година	25 µg/m ³	5 µg/m ³	30 µg/m ³
Суспендоване честице PM _{2.5} СТАДИЈУМ 2			
Календарска година	20 µg/m ³	-	20 µg/m ³
Олово			
Један дан	1 µg/m ³	-	1 µg/m ³
Календарска година	0,5 µg/m ³	0,5 µg/m ³	1 µg/m ³
Бензен			
Календарска година	5 µg/m ³	3 µg/m ³	8 µg/m ³
Угљен-моноксид			
Максимална дневна осмочасовна средња вриједност	10 mg/m ³	6 mg/m ³	16 mg/m ³
Један дан	5 mg/m ³	5 mg/m ³	10 mg/m ³

Календарска година	3 mg/m ³	-	3 mg/m ³
--------------------	---------------------	---	---------------------

Циљна вриједност за суспендоване честице PM_{2.5}

Период узимања средње вриједности мјерења	Циљна вриједност
Календарска година	25 µg/m ³

Циљна вриједност за приземни озон

Циљ	Период рачунања просјечне вриједности	Циљна вриједност
Заштита здравља људи	Максимална дневна осмочасовна средња вриједност	120 µg/m ³
Заштита вегетације	Од маја до јула	18 000 µg/m ³

Циљна вриједност за арсен, кадмијум, никл и бензо(а)пирен

Загађујућа материја	Циљна вриједност
Арсен	6 ng/m ³
Кадмијум	5 ng/m ³
Никл	20 ng/m ³
Бензо(а)пирен	1 ng/m ³

4.2. Дозвољени нивои вањске буке према Правилнику о дозвољеним границама интензитета звука и шума (Сл. лист СРБиХ, бр. 46/89):

Подручје (зона)	Намјена подручја	Највише дозвољени нивои вањске буке dB (A)	
		Еквивалентни нивои L _{eq}	
		Дан	Ноћ
I	Болничко, љечилишно	45	40
II	Туристичко, рекреацијско, опоравилишно	50	40
III	Чисто стамбено, васпитно-образовне и здравствене институције, јавне зелене и рекреационе површине	55	45
IV	Трговачко, пословно, стамбено и стамбено уз саобраћајне коридоре, складишта без тешког транспорта	60	50
V	Пословно, управно, трговачко, занатско, сервисно	65	60
VI	Индустријско, складишно, сервисно и саобраћајно подручје без станова	70	70

Дјеловање буке изван локације постројења не смије да прелази дозвољену границу за шесту зону, обзиром да се у овом случају ради о овој намјени подручја.

4.3. Граничне вриједности за квалитет воде, у складу са Правилником о условима испуштања отпадних вода у површинске воде („Службени гласник Републике Српске“, број 44/01):

Редни број	Параметар	Јединица мере	Гранична вредност
------------	-----------	---------------	-------------------

1.	Температура воде	°C	30
2.	pH		6,5-9,0
3.	Алкалитет	mg. CaCO ³ /l	-
4.	Електропроводљивост	μS/cm	-
5.	Остатак испарења-укупни	mg/l	-
6.	Остатак-нефилтрабилни	mg/l	35
7.	Остатак-филтрабилни	mg/l	-
8.	Суспендоване материје по <i>Imhoff-u</i>	ml taloga/l	0,5
9.	Растворени кисеоник	mg/l	-
		% засићења	
10.	НРК	mg/l	125
11.	ВРК ₅	mg/l	25
12.	Амонијачни азот	mg/l	10
	Амонијак	mg/l	-
13.	Нитритни азот	mg/l	1
14.	Нитратни азот	mg/l	10
15.	Укупни азот	mg/l	15
16.	Укупни фосфор	mg/l	3
17.	Масти и уља	mg/l	-
18.	Гвожђе	mg/l	2 000
19.	Кадмијум	mg/l	10
20.	Манган	mg/l	500
21.	Никл	mg/l	10
22.	Олово	mg/l	10
23.	Укупни хром	mg/l	100
24.	Цинк	mg/l	1 000

Параметри и класе квалитета површинских вода:

Параметар	Класа квалитета површинских вода				
	I	II	III	IV	V
pH – вриједност	6,8–8,5	6,8–8,8	6,5-9,0	6,5–9,5	<6,5;>9,5
Алкалитет, као CaCO ₃ g/m ³	>175	175-150	150-100	100-50	<50
Укупна тврдоћа, као CaCO ₃ , g/m ³	>160	160-140	140-100	100-70	<70
Електропроводљивост, μS/cm	<400	400-600	600-800	800-1500	>1500
Укупне чврсте материје, g/m ³	<300	300-350	350-450	450-600	>600
Укупне сусп.материје, g/m ³	<2	2-5	5-10	10-15	>15
Растворени кисеоник, g/m ³	>7	7-6	6-4	4-3	<3
Засићеност кисеоником, %	80-100	80-70	70-50	50-20	<20
Презасићеност кисеоником		110-120	120-130	130-150	>150

БПК5 при 20°C, g O ₂ /m ³	<2	2-4	4-7	7-15	>15
ХПК из КМпО ₄ , g O ₂ /m ³	<6	6-10	10-15	15-30	>30
Амонијачни азот, g/m ³	<0,1	0,1-0,2	0,2-0,4	0,4-1,0	>1,0
Нитритни азот, g/m ³	<0,01	0,01-0,03	0,03-0,05	0,05-0,2	>0,2
Нитратни азот, g/m ³	<1	1-6	6-12	12-30	>30
Фосфор, g/m ³	<0,01	0,01-0,03	0,03-0,05	0,05-0,1	>0,1
РАН, mg/m ³	<0,1	0,1-0,2	0,1-0,2	0,2-0,5	>0,5
PCBs, mg/m ³	<0,01	<0,02	0,02-0,04	0,04-0,06	>0,06
Фенолни индекс, mg/m ³	<1	1-3	3-5	5-10	>10
Минерална уља, mg/m ³	<10	10-20	20-50	50-100	>100
Детерџенти, mg/m ³	<100	100-200	200-300	300-500	>500
Гвожђе, mg/m ³	<100	100-200	200-500	500-1000	>1000
Манган, mg/m ³	<50	50-100	100-200	200-400	>400
Олово, mg/m ³	<0,1	0,1-0,5	0,5-2	2-5	>5
Калијум, mg/m ³	-	0,05-1	1-2	2-5	>5
Арсен, mg/m ³	<10	10-20	20-40	50-70	>70
Укупни хром, mg/m ³	<5	5-15	15-30	30-50	>50
Сулфати, g/m ³	<50	50-75	75-100	100-150	>150
Хлориди, g/m ³	<20	20-40	40-100	100-200	>200
Флуориди, g/m ³	<0,5	0,5-0,7	0,7-1,0	1,0-1,7	>1,7
Укупни колиформи, N/100ml	<50	50-5000	5*103- 5*104	5*104- 5*105	>105

5. Мониторинг

5.1. Одговорно лице постројења је дужно проводити мониторинг загађујућих материја у току изградње на сљедећи начин у **фази изградње**:

- Мониторинг ријеке Босне вршити на најмање једној локацији низводно од захвата грађевинских радова у кориту ријеке и на једном мјесту узводно од извођења радова, континуирано за вријеме извођења радова.
- Мониторинг подземне воде вршити уградњом три пијезометра код објекта бране и машинске зграде и дуж акумулације.
- Мјерење квалитета ваздуха вршити повремено или по налогу надлежне инспекције за вријеме извођења грађевинских радова.
- Успоставити евиденцију о производњи, врстама отпада, прикупљању и коначном збрињавању отпада.
- Мониторинг земљишта из окружења хидрелектране извршити једанпут годишње, са минимално три узорка.
- Обавеза инвеститора је да ради стални мониторинг заштите шума, вода и пољопривредног земљишта у току изградње.

5.2. . Одговорно лице постројења је дужно проводити мониторинг загађујућих материја у току изградње на сљедећи начин у **фази експлоатације**:

Мониторинг биолошког минимума вршити се преградном мјесту. Мониторинг се врши уградњом водомјерног инструмента на отвор за испуштање гарантованог еколошког протока (мјерачи протока) који морају бити увезани у водоинформациони систем Републике Српске тако да се у сваком тренутку може пратити количина воде која се

испушта последице преграде, а која је намјењена је одржавању биолошког минимума у ријеци.

Геодетска мјерења

Геодетска мјерења треба да обухватају хоризонтална, радијална, тангенцијална и вертикална помјерања на тијелу брана најмање једном мјесечно у циљу оције стабилности брана.

Механикотелеметријска мјерења

Механикотелеметријска мјерења подразумијевају мјерења рада дилатационих спојница између блокова, релативно хоризонтално помјерање дијелова конструкције, ротацију дијелова конструкције, напоне у темељној спојници и напоне у тијелу бране једном мјесечно у циљу оције стабилности водозавата и улазне грађевине.

Хидрогеолошка мјерења

Хидрогеолошка мјерења подразумијевају мјерења на узгонским бушотина, мјерења на дренажним бушотинама, мјерења нивоа подземне воде на пијезобушотинама, протицаје на преливима и отвору за биолошки минимум, мјерења провирних вода испод водозавата у кориту ријеке, мјерења нивоа подземне воде у блоковима и то једном мјесечно у циљу оције стабилности водозавата.

Хидрометеоролошка мјерења

Хидрометеоролошка мјерења обухватају мјерења водостаја, температуру воде, мјерење температуре и влажности ваздуха, мјерења количине падавина, и суспендованог наноса. Сва мјерења се врше на хидрометеоролошкој станици инсталираној у близини планиране хидроелектране.

Сви параметри се мјере дневно сем мјерења суспендованог наноса који се мјери трогодишње, а мјерења се обављају да се тачно процјене утицаји хидроелектране на стање климатске промјене у околини.

Сеизмичка мјерења

Сеизмичка мјерења подразумијевају мјерења евентуалних сеизмичких активности у ближој и широкој околини. Обављају се на тијелу и у околини објеката електране непрекидно са циљем оције стабилности тих објеката.

Визуелни прегледи

Визуелни прегледи објекта и падина на ободу акумулације се врше због регистравања извјесних појава на водозавату и околини врше се непрекидно, а извјештаји о осматрањима се праве једном мјесечно у циљу оције стабилности водозавата.

Мониторинг стања обале

Мониторинг стања обала око хидроелектране и акумулације подразумијева утврђивање стања у којем се налазе обале као и објекти и инфраструктура на које постројења и акумулације имају непосредан утицај, затим и визуелни преглед нестабилних и условно стабилних појава по ободу акумулације, геодетско осматрање репера на клизиштима и осматрања нивоа подземних вода. Овај мониторинг треба проводити на обе стране акумулација, узводно и низводно од водозавата два пута годишње (прољеће и јесен) и

послије евентуалног наглог пражњења акумулација, а у циљу контроле стања постојећих клизишта и уочавања нових, те планирања мјера за санацију.

Мониторинг флоре и фауне

Утврдити штету нанесену флори и фауни у третираном подручју одмах након завршетка изградње и пуњења акумулација.

Периодично вршити провјеру ефеката порибљавања на рибљи фонд слива.

Мониторинг подземне воде

Ова активност је наставак мониторинга подземне воде дефинисаног у оквиру тачке Мониторинг подземне воде у току изградње.

Код објекта бране дуж низводног дијела ријеке Босне наставити мониторинг подземне воде на три пијезометра којима би се могао пратити утицај формирања акумулације и ново настали ниво воде на ниво подземних вода.

Мјерења морају бити континуирана и вршена уз помоћ аутоматске опреме за мјерење. Систем такође мора да има јединицу за узорковање и увезан у водоинформациони систем Републике Српске.

Мониторинг шума и пољопривредног земљишта

На основу приједлога Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске у наредним фазама реализације планираног објекта сачинити одговарајући детаљан план мјера и активности на спровођењу мониторинга шума и пољопривредног земљишта како у фази реализације тако и у фази изградње предметног хидроенергетског објекта и да га проводи.

Мониторинг вода из таложника и сепаратора уља и масти, а прије испуста у природни реципијент вршити једанпут годишње (укупно суспендоване материје, БПК₅, ХПК, масти и уља), у складу са Правилником о третману и одводњи отпадних вода за подручја градова и насеља гдје нема јавне канализације „(Службени гласник Републике Српске“, број 68/01).

Мониторинг квалитета ваздуха (параметре квалитета ваздуха: ЛЧ10, УЛЧ, таложни прах, сумпордиоксид, оксиди азота) за вријеме експлоатације вршити по потреби (по налогу надлежног инспектора).

Успоставити евиденцију о производњи, врстама отпада, прикупљању и коначном збрињавању отпада.

Мониторинг земљишта вршити између тијела бране и машинске зграде узимањем узорка у случајевима акцидента или по налогу еколошког инспектора.

Мониторинг буке у току експлоатације вршити једнапут годишње код машинске зграде, према најближим стамбеним објектима.

5.2. Одговорно лице постројења је дужно проводити мониторинг загађујућих материја у току експлоатације на сљедећи начин:

- Геодетска мјерења бране у току експлоатације вршити једанпут мјесечно о чему се саставља мјесечни извјештај са оцјеном стабилности бране.

- Механикотелеметријска мјерења тијеле бране, дилатационих спојница и темењњ спoјнице вршити континуирано.
- Хидрогеолошка мјерења на брани вршити једанпут мјесечно ради оцјене стабилности бране.
- Хидрометеоролошка мјерења на станицама постављеним на брани и узводно у сливу вршити дневно, изузев мјерења суспендованог наноса који се мјери сваке треће године.
- Сеизмичка мјерења на тијелу и околини бране обављати непрекидно са циљем оцјене стабилности бране.
- Визуелне прегледе објакта и падина на ободу акумулације вршити непрекидно са циљем оцјене стабилности бране.
- Мониторинг стања обале у току експлоатације око хидроелектране и акумулације вршити два пута годишње (прољеће и јесен) и послије евентуалног наглог пражњења акумулације.
- Мониторинг флоре и фауне вршити стално.
- Мониторинг буке у току експлоатације вршити два пута годишње.
- Мониторинг квалитета воде вршити континуирано узводно и низводно од бране уз израду годишњег извјештаја.
- Мониторинг вода из сепаратора суспендованих честица вршити једанпут годишње прије испуста у природни реципијент.
- Мониторинг земљишта вршити између тијела бране и машинске зграде узимањем узорка у случајевима акцидента или по налогу еколошког инспектора;

5.3. Одговорно лице је дужно мониторинг вршити путем овлашћене институције, а извјештаје о извршеном мјерењу достављати надлежном еколошком инспектору.

6. Одговорно лице је дужно без одлагања пријавити сваку случајну или непредвиђену незгоду или акцидент који значајно утиче на животну средину.

7. Одговорно лице постројења дужно је поступати по члану 8. Правилника о методологији и начину вођења регистра постројења и загађивача („Службени гласник Републике Српске“, број 92/07) и о томе извјештавати Републички хидрометеоролошки завод Републике Српске.

8. Накнада за обнављање еколошке дозволе обрачуната је и уплаћена у износу од 150,00 КМ у складу са Законом о административним таксама („Службени гласник Републике Српске“, бр. 100/11, 103/11 и 67/13).

9. Еколошка дозвола се обнавља на период од пет година.

10. Министарство може извршити ванредну ревизију еколошке дозволе у случајевима утврђеним чл. 95. став 1. Закона о заштити животне средине.

Образложење

Дана 13.07.2017. године „Ерго Hydro Snaga“ д.о.о. Бања Лука, поднијело је Министарству за просторно уређење, грађевинарство и екологију захтјев, за обнављање еколошке дозволе број за хидроелектрану «Цијевна 7» на ријеци Босни, на територији општина Вукосавље и Модрича, пројектоване снаге 9,82 MW.

Еколошка дозвола за коју се тражи обнављање је издата за хидроелектрану „Цијевна 7“, ријечни тип постројења са браном бетонско – гравитационог типа која се састоји од:

- Гравитационих блокова који преграду везују за лијеву односно десну обалу ријеке,
- Евакуационог дијела (прелив са шест преливних поља) лоцираног у средишњем дијелу преграде,
- машинске зграде хидроелектране у саставу бране у кориту ријеке ближе лијевој обали.

Поред објеката лоцираних у самом преградном профилу техничким рјешењем предвиђени су:

- Објекат управна зграда узводно од лијевог гравитационог блока на платоу насипа на коти 97,9
- разводно постројење на низводном дијелу платоа на коти 97,9
- евентуална саобраћајница локалног значаја која повезује лијеву и десну обалу
- приступни пут монтажном платоу и електрани на лијевој обали.

Преграда хидроелектране „Цијевна 7“ са котом нормалног успора 96,1 m.n.m. омогућиће формирање акумалационог језера запремине 7,9 милиона m³.

Укупна дужина преграде диктирана котом нормалног успора 96.1 m.n.m. односно котом круне бране 97,1 m.n.m. износи у круни бране 206,00 m од чега 25,40 m отпада на хидроелектрану (машинска зграда), 3x41,00=123,00 m на евакуациони дио бране, 32,50 m на лијеви гравитациони блок и 25,00 m на десни гравитациони блок.

Број преливних поља..... 6
Тип устава..... сегментне
Инсталисани протицај електране..... 250 m³/s
Тип турбине..... Каплан хоризонтална
Број агрегата..... 2
Нето пад (Qi)..... 6,35 m
Инсталисана снага..... 9,8 MW
Просјечна годишња производња..... 67.7GWh/g

Уз захтјев је приложена изјава којом се потврђује да са даном подношења овог захтјева нису извођени грађевински радови на изградњи предметног постројења, нити било који други радови због којих би се примјењивале и спроводиле мјере заштите животне средине наложене у еколошкој дозволи за коју се тражи обнављање. У изјави се наводи да није било инспекцијског надзора и из тог разлога није приложен записник надлежног инспектора. Надаље, у изјави се наводи да није дошло до значајних промјена услова који се односе на постројење и активности, основне и помоћне сировине, коришћење енергије, изворе емисија и локације на којој се планира предметно постројење. У изјави је наведено да је у припреми Анекс уговора којим се продужава концесиони период којим је на бази расположивих података констатовано да дио катастарских честица припада и општини Модрича, те је сходно томе затаражено да се ревидује ово рјешење и унесу тачни подаци локације предметног постројења, што је и учињено, с обзиром да овај податак одговара важећем Просторном плану Републике Српске. У Анексу уговора је констатовано да је Концесионар сходно чл. 10 Уговора о концесији ускладио свој статус са Законом о концесијама, оснивањем концесионог предузећа под називом „Еlро Hydro Sнаgа“ д.о.о. Бања Лука, те је у овом рјешењу

извршена ревизија назива одговорног лица, чиме је извршено усклађивање еколошке дозволе са одредбом наведеног уговора. Ревизија наведених услова је неопходна из разлога што ће се на бази наведеног анекса уговора припремати техничка документација.

Из разлога што није било извођења било каквих радова на изградњи предметног објекта није вршен мониторинг наложен еколошком дозволом за коју се тражи обнављање те нису припремани извјештаји о извршеном мониторингу који су прописани чланом 5. Правилника о постројењима која могу бити изграђена и пуштена у рад само уколико имају еколошку дозволу.

Уз захтјев је приложено Стручно мишљење у којем је дат преглед катастарских честица и катастарских општина на којима се планира предметно постројење, као и План управљања отпадом, припремљен у складу са чланом 22. Закона о управљању отпадом.

Разматрајући захтјев и достављену документацију овај орган је установио да је у поступку обнове рјешења неопходно извршити измјену услова из дозволе, а које се односе на прецизирање локације предметног постројења, прецизирање мјера заштите животне средине по сегментима и у цјелини, навођење граничних вриједности у складу са одредбама важећих правилника, те учесталост вршења мониторинга, што је и учињено у поступку обнове предметног рјешења, а у складу са чл. 94. Закона о заштити животне средине.

Цијенећи да су испуњени услови из члана 5. Правилника о поступку ревизије и обнављања еколошких дозвола, Министарство је на основу члана 94. Закона о заштити животне средине одлучило као у диспозитиву рјешења.

Накнада у износу од 150,00 КМ наплаћена је у складу са Законом о административним таксама («Службени гласник Републике Српске», бр. 100/11, 103/11 и 67/13).

Ово рјешење је коначно у управном поступку, те против њега није допуштена жалба, али се може покренути управни спор подношењем тужбе Окружном суду у Бањој Луци у року од 30 дана од пријема овог рјешења. Тужба се предаје у два истоветна примјерка таксирана са 100 КМ судске таксе непосредно Суду или му се препоручено шаље поштом.

Уз тужбу се прилаже ово рјешење у оригиналу или препису.

МИНИСТАР

Сребренка Голић

Достављено: 1. „Elpo Hydro Snaga“ д.о.о. Бања Лука
2. Општини Вукодавље
3. Одјељењу за просторно ... Модрича
4. Републичком еколошком инспектору
5. Евиденцији
6. а/а